

NATIONALISMEN (314)

- Italien
- Tyskland
- Det habsburgska riket
- Osmanska riket

NATIONALISMENS OLIKA SIDOR

Splittrande eller enande nationalism?

Fredlig eller aggressiv nationalism?

En gammal eller modern företeelse?

Nationalism underifrån eller ovanifrån?

DEN ANDRA INDUSTRIELLA REVOLUTIONEN (322)

Industrialismen sprids

Vetenskap och teknik

De nya uppfinningarna

- Stålet
- De kemiska processerna
- Oljan
- Elektriciteten

Nya produktionssätt

INDUSTRIALISMENS FÖLJDER

Sekularisering

Frikyrkorna

En borgerlig medelklass

En ny kvinnosyn

Äktenskapet förändras

Arbetarklassen

Fabrikssystemet och marknadsekonomi

Arbetarna organiserar sig

Den tredje kommersiella revolutionen

SVERIGE VÄXER OCH FÖRÄNDRAS (342)

FREDEN VACCINEN OCH POTÄTERNA 343

Freden – Vaccinen – ”Potäterna” 343

Dödstalen stannar på en låg nivå 344

POLITISKA FÖRÄNDRINGAR OCH REFORMER 345

Ny kungaätt och union med Norge 345

Statskuppen 1809 och allenastyrandet 346

Den långa freden 346

Ekonomiska reformer 347

Politiska reformer 347

Tvåkammarriksdag 348

Unionen med Norge upplöses 348

Kvinnofrågan – Reformen för ökad jämställdhet 349

INDUSTRIALISERINGEN I SVERIGE 351

Jordbruk, trä och järn – de svenska resurserna 351

Kläder och verkstäder 353

URBANISERINGEN 355

LIVET I STÄDERNA 356

Trångboddheten 356

DEN STORA UTVANDRINGEN TILL AMERIKA 357

FOLKRÖRELSENA 358

• Arbetarrörelsen 359

• Väckelserörelsen 359

• Nykterhetsrörelsen 360

• Kvinnorörelsen 361

SAMMANFATTNING – SVERIGE VÄXER OCH FÖRÄNDRAS (1809–1914)

1800 – 2,3 miljoner

1900 – 5,2 miljoner

- ”*Freden, vaccinen och potäterna*”
 - Freden
 - Vaccinen
 - Potäterna (Enskifte 1803; 1804; 1807 + potatis)
- Dödstalen stannar på en låg nivå
- **Politiska förändringar och Reform**
- Förklaring – förlusten av Finland men ersattes av Norge / Tvåkammarriksdag 1866 / Skråväsendet avskaffas – näringsfrihetslagar + kvinnans ställning
- Ny kungaätt och union med Norge – Jean Baptiste Bernadotte – Karl XIV Johan (Eidsvoll 1814 – norsk riksförsamling som avskaffade det danska enväldet (och det kommande svenska enväldet) samtidigt som de valde en dansk prins till norsk kung – 17 maj – Sverige grep in med militär styrka. Karl Johan accepterade en ny norsk grundlag men länderna skulle styras av en svensk unionskung som bestämde utrikespolitik...)
- Statskuppen 1809 och allenastyrandet – Ny författning! Riksdagen stiftade alla lagar och bestämde över skatterna medan kungen skulle ”*allena styra riket*”. Karl XIV Johan – konservativ som bestämt hävdade sin personliga maktställning – mot 1809 års nya grundlag om tryckfrihet
- Den långa freden – försiktig utrikespolitik under Karl XIV Johan
- Ekonomiska reformer Oscar 1 (Karl Johans son) var till en början mer framstegsvänlig liberal monark – 1842 – folkskola skulle införas; Skråväsendet avskaffades (1846 + 1864 års näringsfrihetslagar); efter de allmänna europeiska oroligheterna under revolutionsåret 1848 så blev Oscar 1 mer konservativ
- Politiska reformer – från ståndsriksdag till en tvåkammarriksdag
- Tvåkammarriksdag 1866 (Första kammaren – Adel, ämbetsmän och rika affärsmän / Andra kammaren – bönder, medelklass, godsägare och ämbetsmän)
- Unionen med Norge upplöses – 1905
- Kvinnofrågan (Carl Jonas Love Almqvist – Det går an: En tafla ur lifvet 1839)
- Reform för ökad jämställdhet
- **Industrialiseringen i Sverige**
 - Jordbruk, trä och järn – de svenska resurserna
 - Kläder och verkstäder
 - De svenska snilleindustrierna (Lars Magnus Ericsson – bordstelefon / Alfred Nobel)
- **Urbaniseringen**
- Livet i städerna
- Trångboddheten
- Den stora utvandringen till Amerika
- Folkrörelserna (arbetarrörelsen, väckelserörelsen, nykterhetsrörelsen och kvinnorörelsen)
 - Arbetarrörelsen (1879 – Sundsvallsstrejken / 1889 SAP / 1902 LO)
 - Väckelserörelsen – Svenska Missionsförbundet, Metodistkyrkan, baptisterna, pingströrelsen och Frälsningsarmén
 - Nykterhetsrörelsen – IOGT, m.fl.
 - Kvinnorörelsen – 1873 – Föreningen för gift kvinnas äganderätt, mest liberal inriktning, Fredrika Bremer – bildningscirklar, rösträttsrörelsen